

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10, — 5, — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

„СРПСКОМ ЛИСТУ“ У ЗАДАР ПОЗДРАВ ИЗ БЕОГРАДА.

Ко год само хоће свако може знати
Са чега Србија данас горко пати;
У какав је вртлог судбина јој пала,
Од чега је до дна душе задретала.
Да-ли може нада бити тако смела
Да од оних људи чека добрих дела
Који-но на челу своје холе главе
Носе гнусне жиге, срамне и кржаве!
Да л' се од њих може надат' добру коме?!
— Ти се надаш томе . . .
Далеко буди сумња
У твоје поштење;
Ал то не мож' бити
Твоје уверење.

* * *

Наше је грло стег'о зор ужаса,
И народ не мож' пустит свога гласа.
Ми смо на свом дому неми к'о камење;
Пуста сила ствара лажно јавно мњење.
Ни један листак не сме да се јави,
Који би био израз бола прави
Тог патничког рода, —
Тако је у млев стрвена слобода.
За то смо очи у браћу упрли
Који су правде поборници врли,
Чекајућ од њих њину дужност свету:
Да наше јаде довикују свету.
И где год које српско перо има,
Код вас, у вашим долам и брдима
То пише за нас, за скучено право,
И виче сили да је грешва здраво.
То нам лакша боле што нам душу муче,
— Само ти један поче писат' друкче. . .
Далеко буди сумња
У твоје поштење; —
Ал то не мож' бити
Твоје уверење.

* * *

Јесам ли добро чуо, или пречу':
Ти „Свакој српској влади желиш срећу.“
Да глатке фразе галантомска циља!
Да страшна смисла — ако ти је збиља!
Да кобне жеље у данашње дане,
Мој Србе Задрани!
Кад ти се жеље већ мораху прелит',
Треб'о си срећу српском роду желит',
Јер ако срећу бог народу даде
Има ће увек најврсније владе.
Но теби пишу још и више, брале,
И ја би с' смеј'о да ми је до шале.*)

* * *

Далеко буди сумња
У твоје поштење;
Ал то не мож' бити
Твоје уверење.
За то ти поздрав из плачевног краја,
Из мога милог српског завичаја,
Укор — не, укор ми ти не шаљемо,
Али те барем братски молит' смеомо:
Ако ти перо не мож' да се вијне
До чисте сфере правдине висине;
Ако нам не знаш речима помоћи
(У смелим речма има много моћи),
Ако ти с' неће да слободу браниш,
Да муку нашу од срамоте храниш;
Ако се бојиш с власницима с' мразит'
Што нам почеше већ и наду газит';
Ако не смеш рећи: Врашки су вам пути!
А ти барем ћути. . .
Пусти нас судби — и не глади змије
Којих нам се котур око грла вије.

У Београду.

Дорћолац.

*) Видите само у 8. броју „Српск. Листа“ допис из Београда, из кога ћу навести само ова два места:
Напредна странка има свој програм, који је либералан и тежи за либералним реформама.“ Па онда: „Оваком сјајном већином кабинет ће приступити реформама у духу напредном, као што је био почео под Пироћанцем.“

Шетња по Новом Саду

CLXXV.

Ова година обећава, да ће бити врло занимљива. У њој ће све вармеђе мађарске оживети из свога трогодишњег сна, устаће отац на сина, син на оца, рођена браћа копаће један другом очи, комшије, који су до сада лепо међу собом живели, дизаће напак један на другог, силни ће се пенцери лупати, многи јарци одерати, вино ће потоком тећи, гуљаш ће као ма на из неба падати, солгабирови ће као у врућици скакати и овамо онамо лутати, „иљен“ ће као снег вејати на све стране, трговци ће пренебригнути своје дућане, занатлије ће занемарити своје занате, жене ће се по „јаузовима“ жестоко свађати, превози ће на скелама престати држати комуникацију између ове и оне стране ритова, телеграфске ће жице пуцати од презања, деца ће бити више по сокацима и плацевима него у школи, професори ће више писати по новинама него седети за катедром, многи германски попови ће се успропадати по конференцијама и општинским ручковима, доктори ће писати „*Visum reverentium*“ све на туцета, штампарије ће отрцати сва своја слова штампачући све неке цедуљице и плакате — једном речи, ове ће године бити и збор и посланика за угарски сабор.

Боже мој, та већ смо скоро заспали били! Још да није било по који пут двобоја између госпде посланика, и да није било по који пут у седници саборској шкандала à la Полоњи Геза и т. д. тако ми бога, ми би и заборавили да смо пре три го-

дине вршили своје грађанско право, да смо бирали посланике.

Но ове године ћемо се опет пробудити из летаргије, јер ће нас продрмати наџаци, вика „*éljen*“ ће нам продерати у ушима онај мали добош, чланци у мађарским новинама ће нам отворити очи, министарске наредбе ће нас тргнути из сањарија, и тако пробуђени пожурићемо се и ми, да се у очи избора у последњем тренутку сетимо, да смо требали и ми што око избора поради, али ћемо оставити то за идући избор, што ће доћи после друге три године, ако мађарски богови дотле друкчије не нареду.

Пештанске новине доносе већ извештаје из свију (осим српских) крајева Угарске, о држаним састанцима и договорима, што се тиче предстојећих избора. Али у исто време читамо ми и о нашим српским састанцима — у каванама на фарблу, на игранкама, костимбаловима, расолопирству, пикницима, пиварама и чивутским „фрауенферајбаловима“, на којима можемо извући и „лутрију“!

А најпосле право и имамо, што се о изборима унапред не договарамо. Та ми сме људи женијални, ми имамо сијасет људи од ауторитета и угледа у народу, па ће на дан избора ови само изустити име кандидата, а сав ће народ листом за њих гласати! Знамо то и из искуства. На дан избора устаће н. пр. сеоски попа, који је због државне потпоре, што ју преко Германа добива, са свим самосталан и независан човек, пак ће световати (по налогу од горе) кога ваља бирати. Или ће заићи по срезу натарош, који је такође независан, јер једна једина реч солгабировљева може га заједно са женом и седморо деце

ПОДЛИСТАК

Месечар.

Хумореска.

Чика-Стева је био имућан, поштен и ваљан човек у Бачкој још од стари немеша. Кућу његову су тим већма похађали младићи и господари из околине, што је у њој била и лепа удавача.

Јединица; лепа, изображена и паметна. Можемо дакле замислити борбу. Јер све то наћи заједно је реткост у данашње доба.

Па најпосле су је ипак морали дати једном, кога т. ј. Јулка буде изабрала од толиких просилаца.

Није могао нико замерити њеном укусу.

Тај „изабрани“ је био баш такав, како се ваљан човек само представити може: висок стас, није више дете, ал' није зато стар, храбар је, био је војник и као мајор се из војске вратио, лепо разговора, изображен је и паметан; поштен је од пете до главе, не карта се а нема ни друга а није ни ветрењаст; тако нешто, што се зове „терно“ у великој лутрији женитбе и улатбе.

Наравно да су остали конкуренти морали бити задовољни са пресудом Јулкином: ту већ неби ни сплетке помагале:

Па ипак се нашао један немиран младић, који није хтео да допусти, да му таку лепу и богату девојку однесе ма ко испред носа; јер да није тог првог, можда би баш он био други који би се могло лепој партији надати.

Није га могао ни одклонити ил' смаћи, јер се ђаволски знао сабљом и пиштољем тући, а шалу баш није разумевао.

Мајор се звао Гавра Ђурић а његов ривал' Летић.

Једно вече је Летић причекао док су сви гости отишли од Чика-Стеве, те је остао сам ш њиме, онда поче он разговор о Ђурићу.

— Бог ме брајко, то је ваљан момак рече стари господар, а већ је знао у каквом акорду говори Летић.

— Јесте, јесте, ваљан момак! одговори Летић попуштајући ал' је тако лице направио, као да је хтео рећи: „ја кажем да је ваљан, ал не верујем.“

Старац се једио, што овај презире Ђурића.

— Па шта имаш ти против њега, те тако кривиш нос?

— Ја? Ништ на свету.

— Валда што није више млад тако као ти?

— Баш је у најлешем добу.

— Но пак шта ћеш? Ил има валда познанства још од пре?

— А ко тога није имао?

— Ил валда мислиш да се из интереса жени?

за тренутак и хлеба и воде лишити, пак ће он по свом најбољем уверењу и савести препоручивати бирачима на кога да гласају. Или ће се кренути у читељ, којег комунална школа храни, те је дакле потпуно слободан и може да исповеда начела каква хоће, те ће он искупљени народ (у присуству вице-солгабирова) да поучи, ко је најспособнији за сабор и коме ваља народ поверење своје да поклони. Исто тако ће и други чиновници (којима ће господин шеф канцеларије и звања у таке дане драговољно дати „урлауба“) заићи око главних људи у селу и у вароши, те ће се позивати на то, што су и они сами Срби (чиновници), па ће бирачима саветовати: куд ми, тамо и ви за нама, јер и ми смо Срби, као и ви!

Даклем је цео апарат готов. Ствар је у реду, пошлавике имамо већ у цепу. Нашто дакле дангубити, кад ће то већ ићи као намазано!

А, бога вам, колико оно година има већ од Косовске пропасти?

Боже мој, давно ли је то било, већ смо скоро и заборавили!

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

§. Даклем и Абердар постаде заиста министром у Београду! А има ли тај Стојан Новаковић још које г ш о г о р а ?

* * *

□ „Матици“ је поднео, као што читамо у извештају, један политехничар чланак под насловом „Пабирци о „гвожђу“. До сад се говори-

— То баш не кажем.

— То немој ни рећи. Ил' имаш што против његова карактера?

— Боже сачувај, шта више држим га за поштеног човека у сваком погледу.

— Па шта имаш врага против њега, те тако развлачиш обрве кад говориш о њему!

— Част му и поштење, али има он ипак неке мане због које не би волео да сам му жена.

— А шта је то? Па дед реци! Каква је то погрешка.

— Па то што је лунатик. Кад је пун месец, а он ноћом скочи из кревета, па са отвореним очима обиђе сву кућу, гунђа којешта, па ако не склоне испред њега сабљу ништо онда сече и дупа. Бојим се да ће једаред у сну убити и жену. Он сиромаш наравно није крив, ал не може се ни излечити.

— Није него још нешто! То је сплетка! Кад је човек младожења, сваког ђавола говоре о њему. Само што се све не верује.

— Ја кажем како знам. Добру ноћ!

Старац се опет забринуо и замислио се о томе шта је од Летића чуо.

То би зло било! Па ако је истина, може још убити ту сироту женицу у свом лудилу. То морам ја извидити, па ако је истина, онда је крај, неће бити ништа од сватова; — тако је мислио он у себи.

ло о пабирцима кад је о гро ж ђ у реч, а сад се већ и гвожђе пабирчи.

* * *

— Ма да Панчево лежи подалеко од Новог Сада, ипак нека се нико не чуди, ако кажем, да се Новосађани са Панчевцима могу руковати. (Ено читajte у панчевачком листу, да је онде на парастос једног народног добротвора, Т. Кутуза, дошло само 3 човека! Па зар се не би могли Новосађани с Панчевцима руковати!)

* * *

○ Даклем у Београду се повампирило напредњачко министарство, и то наскоро после своје смрти. Но ми знамо да вампири обично огрћу бео чаршав. Па како би било да им се који чаршав даде; ваљда није Книћанка све потрошила!

* * *

— Не треба ни то заборавити, да је против вампира добро средство — глогов колац.

* * *

⊕ У једном листу излази штампарска погрешка: Уместо „Његова наименованост“ стоји „Његова најмъенованост“.

* * *

4 Читали сте, шта је све Стојан Новаковић, наказивао сараднику „Норд. А. Цајтунга“; сад сте ваљда љубопитљиви, шта ће Бизмарк изказати уреднику „Видела“, док овај оде да га интервјуира. (Велики политичари и дипломате имају, знате, обичај да своје намере обесе о нос каквом писарчићу из света, баш као и наш Стојан што учини!)

Чика-Стева није никоме говорио шта је о мајору чуо него, кад је једном био пун месец, а Ђурић је баш био код њега, задржи га старац код себе.

Све до поноћи су се играли пикета, и прилично пијуккали неко лако бело вино, а за тим му рече да преноћи код њега! бар ће се поразговорити, док им не дође сан на очи.

Ђурић прими предлог и они мирно пођу спавати.

Чика Стева је наскоро угасио свећу, и пушећи на своју стиву лулу пажљиво је посматрао свог „шлагколегу“ који је спава тамо на другом кревету.

Месец је сјао, у потпуној својој лепоти и зраци су падали баш на јорган Ђурићев, а чика Стева је лежао на другој страни, куда месечева светлост није допирала.

Наједанпут се подиже јоргањ полагано. Мајор пружи најпре једну, затим другу ногу из кревета; укочено отвореним очима гледа у наоколо, па онда сасвим изађе из кревета.

Пажљиво и лагано стане на ноге па опет седне, сагне се па се опет исправи, и онда пође управо Чика Стевином кревету.

А Чика Стеву пробио ладан зној па чисто не сме ни да дише, него се укочио па чека шта ће ту све бити. Истина је дакле да је Ђурић месечар, ипак није лаго она брљов! —

* * *

Добро би било да се приликом женске изложбе у Новом Саду, изложе и све — карте (То јест, да се изложе на ватри).

Аб.

Ђира. Зашто „Турски Народ“ целу народну странку, и све народњаке назива лудама?

Спира. То је само за то, што се до сада нико од нас није нашао који би то туре научио па мети.

Ђира. Знаш ли ти зашто М-ски поп Гавра мисли да сме и може правити свакојака чуда и поборе.

Спира. Не знам.

Ђира. Нисам ни ја знао, а сад сам и то прокљубио. Њега је Анђелић крстио; тако се он сам фали, и Његову Наименованост и не зове друкчије него: кума Глишом.

Спира. А како Анђелић њега зове?

Ђира. То не знам, али сигурно својим драгим Гавраном.

П у с л и ц е.

Анђелић сада нешто нерадо иде у Пешту. Боји се ако Тиса падне да и њега не прегњечи.

У Пешти су сада изложене кујунџијске ствари (Ми имамо само једног кујунџија, и тај хоће да се изложи сам).

Наопако ако скине с' дувара ону стару димскију онда је готов . . . Сад се то чудовиште приближује чика Стеви, а овај стисне једног бранитеља: камиш од вишњевог дрвета и кад се месечар наједанпут сагну под кревет а чика Степа фискац! мог Ђурића по сред леђа.

Трррриста му мука брат Стево! Што ме милујете тако по леђи.

— Аха! пробудио си се врашки лунатичару!

— Враг сам ја а не лунатичар! А откуд сте дошли на ту луду мисао?

— Па што си дошао моме кревету? Што си хтео да се подвучеш?

— А зар нисте и ви мало час устајали и нешто тражили под мојим креветом.

— Ја знам шта сам тражио.

— Па то исто и ја тражим, само не могу да нађем. Аха — ево ту је.

— Тако! Но онда је добро.

А Летић није више смео изаћи пред очи чика Стеви јер тешко да се не би на његови леђи продужило глађење камишом.

Превео : К.

Како је наш честити Тона Хаџић прошао са суботичким пехатом, то је већ познато. Тона им у Суботици није ништа замерио. Али да је тај пехат којом срећом дошао на новосадски маскенбал, — однео би га ђаво. (Ово неки неће разумети; али за њих нисмо ни написали).

У Америци сада имају фабрике које праве вештачка јаја. 1000 јаја направе за сат. (Срећа што је Загреб далеко од Америке! — рећи ће извесни посланик на загребачком сабору).

Рекли су да ће се београдска скупштина држати месеца фебруара, — па онда одложише на март, — а сад већ и њу, ма да им је по вољи, шиљу — у Април.

У Бечу се продукује неки Кумберланд, који погађа шта људи мисле; неће ли од куд сићи и у Београд, да погоди шта неки нељуди мисле.

Даклем зидаће се нова жељезница од Мохача до Безкида. (Тиси је сада најмилији Безкид јер је опазио да се нешто јако почело кидати).

Ја не знам зашто „Српски Глас“ кад говори о „Застави“ вели „новосадска Застава“, кад ми сви знамо да „Застава“ не излази у Пирошу. (Ваљда тек неће да и Застава о њему рекне: „Румски Српски Глас“). — Чувајмо се плеоназма, који нас могу без невоље још већма заплести.

„Видело“ каже да се ми свему ругамо што је београдско. Није истина; Ми се њиховој калдрми не ругамо, јер ни наша није боља.

Сад се цео свет боји од паклених машина; већ 20 година служим се са пакленим машинама (т. ј. машине које купујем у паклама) — па ми ништа не фали.

Народна банка.

У Виделске господе
Ручице су танке,
Ал их здраво пружају
На народне банке.

„Ум царује“ — рекли су
„Снага кладе ваља.
Али новац тек може
Одржат богаља.

Д.

Бука. Даклем се у Мокрину српски православни свештеник примио да буде учитељ у швајцској школи.

Шука. Јест, Васе Кадих, свештеник Мокрински.

Бука. Па како ће он умети учити децу поштовати римског папу, причешћивати се остијом, да дух свети произлази од оца и од сина, Circumdederunt. . .

Шука. Па то све има ваља у књигама онога професора православне богословије, што је положи докторат католичке теологије.

Бука. Дакле с Г —, т, ј. с главе риба смрди.

Бука. Шта вели, бога ти, на све то сам Васе Кадих?

Шука. Кадих? Кадихе он и од сад мађарским солгама.

Бука. Чујем да се многи срески начеоници и капетани у Србији траже за неговање болесника по болницама.

Шука. Каквих болесника?

Бука. Та код оних болесника, где треба шта облагати, н. пр. хладне повоје. . .

Шука. А од куда су они вешти у томе, кад треба облагати што?

Бука. Приликом последње побуне, а и приликом разних избора уверили смо се, да они умеју облагати.

Бука. И ти учитељи у Србији врло су распуштени људи!

Шука. Да богме, кад их је Стојан ни криве ни дужне распустио и одузео им хлебца!

Аб.

Ко није био добар у цркви.

Наш попа који је више пута већ поменут у „Стармалом“ има своју породицу, има и једно мало дете од четир године. Лане на Петров дан обуче мати лепо овога мајунка па га пошље са старијим братом у цркву (дете пре тога никад није био у цркви,) а уједно му рече да се у цркви мора добро владати и ћутати.

Пред подне ево ти малог са братом својим из цркве, где је био само мало за време придице, а још са врата поче да се хвали матери.

„Мама, ја сам добар био, ћутао сам; али —

„Шта али“ — запита мати. Но де реци, како је било у цркви.

„Сви смо“, продужи мајунко били добри, сви смо ћутали само је тата био неваљао. Он је једнако викао и црсовао и тео да се свађа“.

Л—Ћ.

Проба пера.

IV.

О мојој комшиници.

Често луда жеља

Не доводи цељи.

Комшиница моја,

Кокетна госпоја

Много ми је беља

Кад се не набели.

V.

Ох!

Ох да се мастило

Претвори у вино,

Многе би песнице

Жеђни терет мино;

И стихови многи не би

На артију пали,

Јер песници сами

Њи би прогутали,

VI.

Цинцар на умору.

Кад је цинцар Мата

На умору био.

Дошао је попа

Па га утешио:

„Знај у земљи има

Много сребра злата“.

— Е онда је лако

Издано Мата.

Омар.

Грађа за поправку сановника.

Тумачење снова не гилта за сваког једнако. И то је узрок што су сановници до сада више пута слагали. Кад се сановници у томе смислу исправе, онда ће бити са свим друкчије. Ми ћемо полако купити грађу за усавршење сановника, а мило ће нам бити ако нас и други у томе послу потпомогну.

Даклем:

Ако трговац снева адвоката: знак је да ће скоро банкрутирати. Али — ако жена негова снева адвоката, знак је да трговина добро стоји.

Ако здрав млад човек снева гробље, неће му се сан испунити. Али — ако доктор снева гробље: испуниће се.

Ако Чеда Мијатовић снева Бонтуа, знак је да ће се смејати. Али — ако која порезна глава снева Бонтуа, знак је да ће плакати.

Ако који Виделовац снева Карађорђа: може лако добити орден светога Саве. Али — ако који либералац или радикалац и не снева Карађорђа: може лако бити пушкаран.

Ако ко снева да се шетао Бечком променадом близу му је кифус (ди је добро пиво) — Али — ако ко снева да се шетао Новосадском променадом: близу му је: Тифус.

Ако Бизмарк снева да је Русија ушла у алијансију; нека сецује на лутрију. Али — ако ко у Бечу то исто снева, нека се чува лутрије.

Ако који силедија снева да је громовник. Сан је лажа. Али — ако цео народ то снева бог је истина.

Кад бербери сневају Анђелића: биће нешто скоро. — Кад Анђелић снева бербере: биће још скорије.

Ако к ји богаташ српски снева да га сврби длан значи да ће примити новаца. — Ако „Стармали“ снева то исто, значи да има много вересије.

Скромно питање.

У „Застави“ стоји, да ће се позоришна престава сутра у суботу почети у 6¹/₂ сахата „због јеврејског концерта“.

Пошто нам је врло добро познато, да ни један једини Јевреј, т. ј. Чивутин, не долази у српско позориште, то питамо управу позоришта, од куда је то, да се према Јеврејима има обзира, а према претплатницима Србима не, него се ови због Чивута инкомодирају да пре времена остављају своје дућане и друге послове.

М. з. о.

Многи претплатници Срби

који неће ићи ни суделовати на чивутском концерту.

Држи рачун.

Море Жарко! кад си већ и те нове чакшире подерао, та тек што си ји почео носити? Та јуче у два сата после подне отац, одговори Жарко, и тако због те наивности, мину га казна, која је била већ извесна.

ђ.

Љуто се преварио.

Неког приличног муктацију позове једном комшија на вечеру, на коју се овај драгом душом одазове. Једва је чекао вече. Кад оде не затече домаћина дома, а домаћица га понуди у нутра, где је само девојче болесно лежало на креветцу. Домаћица замоли госта да јој опрости што мора у кујну, велећи, да муж тек што није дошао. О изволите само проговори гост гладехи леви брк, ја ћу дотле са малом Милевом

унтерхолтовати се, и домаћица се удали. Гост одма поче читати неки број „Турског народа“ што је на орману стајао, па како се задубио у те лагарије, — и не слушаше шта девојче брбљаше. Најпослед навуче му се бело на очи, јер баш случајно је нешто прочитао, што ни у сну није сањао да може бити у том листу — извуче мараму из цепа, утре очи, па пређе детету и запита: а шта ви то имате у фуруни? Дете и опет пружи прст на фуруну и рече као и пре: а шта ми имамо тамо.“ Кад и на друго питање не доби од детета одговор, поче се по соби шетати, и на последку помисли у себи, а шта би у фуруни друго и било осим печења, а на то је био пишман. На последку дође и домаћин извини се што је дуже остао, и седну за вечеру. Гост све примизгије, рад је печења. Јела редом дођоше, па и однеше. Кад већ и последње однесу, почну се разговарати о свачем. Кад гост види да више ништа нема. запита домаћицу: Шта ово дете све пружа прст на фуруну, и говори: „ал шта ми имамо.“ Жена се насмеши и рече: Та омацила нам се мачка, и иди дете у виле, мора се она са свачим фалити. Добро би било да су наново јела окренули.

ђ.

Из дечијег живота.

Моја мала кћи ме запита пред божић. Је л', бабо. сад су материце јел? Па онда оцеви? да чедо моје! А имал' и дедови?

Мала Зора чује, како се лети сваки час пред вече виче: затварајте врата уће комарци. Једном запитати свог старијег брата: јел Жарко, јесил ти јачи од комарца?

Хитра досетка

Једном ће проћи неки солдати кроз једно село, па ће ту случајно и преноћити, те их разреде по квартири. Тако дође и једна бака у квартир код једне удовице. Кад је вечерао легне да спава. Домаћица ура ни, мете једну шунку у лонац да обари па ће онда у цркву моћи ићи. Бака опази шунку, увреба домаћицу кад је изишла на поље, па брже боље шунку у телећак опрости се са домаћицом, и оде на одређено место, где већ војска „марш берајт“ стајаше. Жена чим уђе у кујну, тако опази да је шунка оладила, па терај за базом, и чим стигне одма капетану: Господине, тај солдат што је код мене ноћио, укро ми шунку. А бил ти њега незнала да га видиш, запита капетан? А како га неби познала. Капетан стави момке у глиду, па пође са женом од једног до другог. Кад су били већ близу правог кривца, и кад виде већ да ће, га жена познати, брже боље зајмури на једно око. Кад дође жена пред њега. Капетан запита: Јел то? Та тако је исти и онај бијо, само није бијо на једно око ћорав. Е па ја ти не могу шта! рече капетан, па за тим: Рехс ум, форвертс марш! а жена се врати невесела кући.

Ђурица.

Преварили „Бога“.

Марко свирац и Матија Коњовић из Мола, увек раде заједно, по највише копају и чисте бунаре, тако једном на Молском великом јарошу копали су бунар општински и то баш у часни и ускршњи пост, седоше мало да се одморе, а уједно и да се мало привате ручају; тако потезе Матија и рече, брате Марко како ћемо јести сланине кад је часни пост, Марко на то рече е мој браташац само да ја имам лако би знао јести, али немам, у мојој је торби само кокурузни лебац и црни лукац, па зато незнам сланину јести, Матија га охрабри и рече озбиљно; па ево ти моје торбе па се увери да имам шунке сланине и бела лука, али несмем јести јер је часни ускршњи пост, а и украо сам од моје жене, јер да ме је уватила, тешко мени јошт код куће.

Марко кад се увери да је заиста у Матије пуна торба смока, одма се досети и рече браташцу Матији знаш ли како ћемо, ми ћемо догод једемо увек говорити Мађарски а бог ће мислити да смо ми Мађари, на то ће Матија радосно рећи Е фала ти браташко, кад си се ти тако паметно досетио, да ми људи можемо и бога преварити па зашто онда неби варали ми један другога, на то Марко рече а ко ти је то рекао да људи један другог неварују, само ако можеш превари нема ти ту гријоте; грејота је слепог преварити, а окатог никако није грејота.

На то ће Матија рећи Марку кад је то тако, ја ћу ти сада исповедити моју тајну шта сам јесенас урадио са Јецом Живићем; знаш добро да тргујем са врежом, одем код Јеце Живића и погодим 200 ком. диња, и то да све морам натоварити уједанпут а знаш то да на моја кола једва може стати 100 комада; договорим се са мојом женом Пелом да ми додаје само велике диње, и тако товарим једва стане 100 комада од највећи диња. А на то ће рећи Јеца море Матија шта ти то радиш само велике товариш диње, а шта ћеш са мањим, Матија рече шта ћу ваља да видиш шта ћу, натоварићу све, та како ћеш натоварити кад неможе стати; е неможе сад ћеш видети, можели. дај Пело те диње, рече му жена Пела: та убијо те бог видиш да неможе стати како ћеш товарити, јошт ћеш говорити нећеш товарити, па скочи с кола и узме батину и своју жену окупи околу кола вијати, сад ћу је убити кад неће даље слушати; тако неколико пута окрене околу кола и све батином по трагу а Пела све дречи недајте Чика Јецо убиће ме несрећник. А Јеца када види, рече мани се те жене иди до ђавола колико си натоварио толико ћеш и платити, како Матија чу шта му Јеца рече, а он одма штапом по кулашу па терај, кад је отишао мало даље, а он рече својој жени, ајде Пеника на кола да се журимо на пијаце да се диње продају.

Јеца се тек сада досети да је Матија бијо у договору са женом његовом да тако ураде — али сада нема помоћи. Ето тако се то вара мој Марко, Марко рече тако и треба.

Прекоморац.

Виспрена здравица.

Х и У су браћа ожењени и добро се живе. Пре неколико година умре жена У-а проте, затим пак наскоро и сам У, који неимајући породе, своју имаовину остави својме брату Х-у.

Х. је чиновник у Горњој Мађарској, и никаква непокретна имања нема. После смрти У-а буде премештен Х у банатском српском месту Ф. где се и наследство налази. У наслеђеној кући слави Х и његова прилично велика породица свога свечара Св. Николу. Између осталих позваних гостију је и његов шогор Н и његова породица. Код ручка сматрајући за дужност Н. да своје шогору и његовој породици као најближи род наздрави, устане и одржи оваку здравицу:

Штована господо! Данас т. ј. на Св. Николу т. ј. у Среду т. ј. 6. Декембра 1883 године састали само се ми односно шогори у кући госп. Х-а који је чиновник овде, као што знате (ту се продере), коју је наследио од свога поштованог госп. покојног брата У-а овдашњег проте као што знате (ту се опет продере). Но ово не спада на свар. Ја дижем ову чашу пуну бистрог вина, које је из винограда госп. Х-а начињено, који виноград је госп. Х. од свога покојнога брата У-а наследио, који је био овде про-та, као што знате (ту се наново продере) и желим да Бог њега т. ј. господина: Х-а и његову породицу поживи

доноси у своје четврто м броју за 1884. ове чланке: 1. Беж'те куд који! (песма са сликом). од К—а. 2. Матори врабац — Приповеда М—н Ј—ћ. — 3. Стари лечнички песма од А. — 4. О алему, драгом камену или дијаманту. Од Каменка. — 5. Пролеће. (песма од Симеона Попића. — 6. Милосрдни самарјанин (са сликом). — 7. Татарин (са сликом) — 8. Нов извор петролеја у Баку-у (са сликом). — 9. Рачунске игре. — 10. То је тек била кошуља (са сликом). — 11. Висибаба (песма са сликом) од Чика Јове. — 12. Разнолије. — 13. Даштања. — 14. Решење даштања. — 15. Чика Јовина пошта. — 16. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Perse- langasse Nr 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. За Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 ф. 50 новч. на пола године, и шиље се на адресу: Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду.

Новије књиге и листови.

које уредништво прима у замену.

Авала. Лист за књижевност и забаву; уређује га Бранко Петровић. Излази у Београду недељно једанпут. Цена на годину 12 динара (или 6 фор).

Предница. Лист за уметност, забаву и поуку. Излази двапут месечно у Београду. Уредник Д. Ј. Илијћ. Цена годишња за Србију 12 дин. за Аустро-Угарску 6 фр. Пупољак. Листак за Забаву. Бесплатни додатак „Београдском Дневнику“.

Босански Осветник. Од Ј. Поповић — Липовца. (Чист приход иде у корист читаонице Цетињске) На Цетињу у државној штампарији. 1833.

Јестаственица за малу децу. Удесио Др. Ник. Ј. Петровић. У Београду, у државној штампарији 1884. Цена 60 пара.

Мера за меру. Позоришна игра Виљема Шекспира превео о енглескога Др. Милан Јовановић.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

За кратко време изаћи ће из штампарије А. Пајевића у Новоме Саду књига под насловом:

УСТАНАК У БОСНИ

од 1875. до 1878. год.

ГРАЂА ЗА НОВИЈУ СРПСКУ ИСТОРИЈУ РАТА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ.

Садржај: Предговор. Приступ. I. Почетак устанка у Босни. II. Дипломација и херцеговачко-босанско питање. III. Устаничка чета на Брезовачи. IV. Босански бегунци. V. Радња јужно-босанског устанка. 1. Војевање с Турцима под Голубом Бабићем до доласка Деспотовићева. 2. Војевање с Турцима под командом Милете Деспотовића. 3. Војевање с Турцима после погибије на Црним потоцима.

Књига ће изнети 15 штампаних табака вел. осмине, а цена јој је 1 фор. 30 или 3 динара. Претплату примају у Аустроугарској књијарница браће Јовановића у Панчеву и књијарница Луке Јоцића и др. у Новоме Саду. Из Србије шаље се претплата књијарници Велимира Валожића у Београду.

Доцније ће бити дућанска цена 1 ф. 50 или 3¹/₂ динара.

Претплаћује се до Благовести (25. марта) о. г. После тога рока биће књига скупља.

Умољавају се сл. уредништва српских листова, да изволе прештампати овај претплатни позив.

Сад је баш изишла из штампе

НОВА КЊИГА

ПРВИ ДАР

ЗАБАВНО-ПОУЧНА КЊИГА ЗА НАШУ ДЕЦУ

са сликама

написао Ђорђе М. Бугарски

Цена 50 новч. тврдо укориченој.

Добити се може у књијари Луке Јоцића и др. и штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

САДАШЊОСТ.

Недељни лист за просвету, привреду и забаву народу. Цена је листу: На годину 3 фор., на 8 месеци 2 фор., на 4 месеца 1 фор. — Претплату прима из места књијара Јована Радака, а са стране уредништво. За Огласе плаћа се од ретка са петитним словима 5 нов. и 30 нов. биљеговине за свако зврштење. — Огласе прима штампарија Ј. Радака и уредништво у Вел. Кикинди.

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

за 1884.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ
У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ.

ОГЛАСИ.

КАСЕ

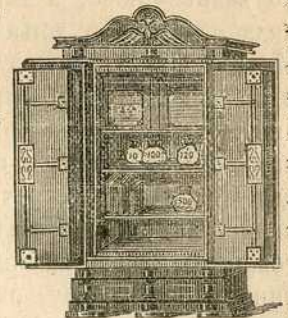
по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.